

NaturErhvervstyrelsen
Landbrugsstøttekontoret
Nyropsgade 30
1780 København V
e-mail: kamlie@naturerhverv.dk

4. juni 2014
j. nr. 14-80140-000013.

Vedr.: Høring til bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.

NaturErhvervstyrelsen har den 12/5 2014 udsendt udkast til ny bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v. i høring, og i denne forbindelse har Danmarks Jægerforbund en række bemærkninger. Vi indleder imidlertid dette høringssvar med en sammenfatning af de fem overordnet punkter, som vi præsenterer i uddybet form konkrete paragrafhenvvisninger og deres afledte konsekvenser senere.

Jægerforbundet mener, at:

1. Grundbetalingsordningen har fundamental betydning for landbrugslandets miljø, klima og natur.
2. Den danske oversættelse af EU-forordningen nr. 1307/2013 er ikke fyldestgørende og favner ikke forordningens biologiske sigte. Jægerforbundet foreslår at ordet natur tilføjes.
3. Bekendtgørelsems miljøfokusarealer udnyttes ikke optimalt og i værste fald bliver den naturforbedrende effekt ødelagt af andre afsnit i bekendtgørelsen.
4. De bi- og vildtvenlige tiltag i §29 som Jægerforbundet som udgangspunkt er glade for, er desværre formålsløse, såfremt de ikke er fritaget for årlig slåning.
5. Ændringerne vedr. grundbetaling, ”greening” og landdistriktspakken giver en historisk mulighed for at gennemtænke reguleringen i det danske landbrug til gavn for både landbrugserhvervet, naturinteresserne og de håndhævende myndigheder. Jægerforbundet opfordrer kraftigt til, at vi udnytter denne mulighed.

Herefter følger en uddybelse af ovenstående fem punkter:

1. Grundbetalingsordningens vigtigste funktion er at subsidiere medlemslandenes landbrugsproduktion, men sammen med relaterede bekendtgørelser, herunder specielt Landdistriktsprogrammet (LDP) har grundbetalingsordningen også fundamental betydning for forvaltningen af landbrugslandet for så vidt angår miljø, klima og natur.

2. Den aktuelle bekendtgørelse, der er i høring, er et udkomme af EU-forordning nr. 1307/2013. Ovennævnte betydning i forhold til miljø og natur kommer til udtryk i forordningens afsnit (37), der på originalsproget indeholder teksten: ” *One of the objectives of the new CAP is the enhancement of **environmental** performance through a mandatory "greening" component of direct payments which will support agricultural practices beneficial for the climate and the **environment** such as crop diversification, the maintenance of permanent grassland, and the establishment of **ecological** focus areas.*”

Danmarks Jægerforbund ønsker at påpege, at den direkte danske oversættelse til: ”*Et af målene for den nye fælles landbrugspolitik er at forbedre de **miljømæssige** resultater gennem en obligatorisk forgrønnelseskomponent af de direkte betalinger, som vil støtte landbrugsmetoder, der er til gavn for klimaet og **miljøet** som f.eks. afgrødediversificering, bevarelsen af permanente græsarealer, og etablering af **miljømæssige** fokusområder.*” ikke er dækkende for de hensigter, der er indeholdt i originalteksten.

Både det engelske ”environment” og ”ecological” er langt mere biologisk favnende end det danske ord ”miljø”, og med den nuværende oversættelse forsvinder den natur- og biodiversitetsmæssige betydning ud af teksten. Danmarks Jægerforbund mener derfor at ordet natur bør fremgå direkte af den danske oversættelse på linje med ordet miljø.

Ovenstående understøttes af formuleringen i afsnit (44) ”*Ecological focus areas should be established, in particular, in order to safeguard and improve biodiversity on farms. **The ecological focus area should therefore consist of areas directly affecting biodiversity***”

Det er således Danmarks Jægerforbunds opfattelse, at den nuværende oversættelse og tolkning, hvor fokus næsten udelukkende er på miljø, kan forringe mulighederne for en målrettet indsats i forholdt til natur og biodiversitet.

Danmarks Jægerforbund bifalder den miljøbeskyttelse, der sker ved at begrænse de negative effekter ved brug af landbrugets brug af gødning og pesticider. Men vi mener ikke, at de i bekendtgørelsen angivne miljøfokusområder (Kapitel 5, § 33 stk. 1-5) fuldt ud opfylder formålet med EU-forordningen, idet de valgte forpligtelser ikke indeholder tilstrækkelige natur- og biodiversitetsmæssige hensyn. Derimod modarbejder formuleringerne i flere af bekendtgørelsens øvrige paragraffer disse hensyn.

3. Umiddelbart synes listen over valgte miljøfokusarealer at indeholde naturforbedrende effekter. Men i bedste fald er de potentielle muligheder for biodiversitetshensyn ikke udnyttet, og i værste fald bliver de direkte ødelagt af bekendtgørelsens øvrige afsnit. Det vil vi gerne uddybe gennem nedenstående:

Ad 1: **Randzoner:** Bekendtgørelsens §§ 22 og 27 forhindrer de natur- og biodiversitetsværdier, der automatisk opstår ved at lade randzonerne udvikle en naturlig urørt vegetation. Slåningskravet i § 27 i perioden 1. juni til 31. august er således direkte ødelæggende, for den fauna, der i denne periode benytter randzonerne som ynglested. Fastholdes kravet om årlig slåning, bør denne først tillades fra 1. august og må kunne udføres i hele vinterhalvåret indtil marts, hvor vegetationen starter en ny vækstsæson. Opvækst af vedplanter vil da stadig blive fjernet, men faunaen har gavn af vegetationen gennem den hårde vinterperiode.

Ad 2: **Landskabselementer:** Listen over landskabselementer (gravhøje og småsøer) bør udvides med flere elementer, der er karakteristiske for det åbne land, eksempelvis markveje, diger og grøfter – dog selvfølgelig kun såfremt disse forvaltes mod en fastlagt målsat naturtilstand. Landskabselementer, der støder op til en markblokgrænse, bør kunne godkendes, hvis markblokken grænser op til anden markblok med støtteberettiget afgrøde. Efter nugældende regler skal landskabselementet ligge helt inde i markblokken. Det giver god mening hvis markblokken grænser op til skov eller anden natur, men hvis markblokaforgrøningen er udlagt rent administrativt, hvorved der reelt er landbrugsafgrøde hele vejen rundt om landskabselementet, bør det kunne medregnes som både miljøfokusareal og være berettiget til grundbetaling.

Ad 3: **Arealer med lavskov:** Det potentielle natur- og biodiversitetsmæssige potentiale forringes ved at § 28 kræver en meget høj plantetæthed (8000 planter pr. ha.), der alene er realistisk for kloner af energipil. Der bør tillades en lavere, mere faunavenlig, plantetæthed ved brug af de naturligt hjemmehørende træarter, der er på positivlisten for beplantning af lavskov.

Ad 4: **Brakarealer:** Natureffekten af braklagte arealer forringes markant med § 30 stk. 4, der kræver årlig slåning i perioden 21. juni til 31. august. Af hensyn til den fauna, der benytter brakarealerne som levested, bør slåning minimeres, og bør i det mindste kunne udskydes helt indtil 1. marts. Herved opnås, at vegetationen gavner den tilstedeværende fauna gennem vinteren, og at arealet hurtigt vokser til igen gennem forårets vækstperiode. Brakarealer kan bruges til faunaforbedrende foranstaltninger ifølge § 29, men muligheden begrænses af § 29 stk. 6 samt ødelægges af ovennævnte slåningskrav.

Ad 5: **Mellem- og efterafgrøder:** Natureffekten af efterafgrøder forstærkes af kravet om afgrødeblandinger, men det er kun efterafgrøder, der opretholdes usprøjtede til nedpløjning om foråret, der har en reel faunaforbedrende effekt. Vildttællinger i forbindelse med det igangværende nationale markvildtprojekt viser, at meget stor procentdel af observationerne af harer og agerhøns gøres på ubehandlede stubmarker med efterafgrøde. Det er derfor kun overvintrende usprøjtede efterafgrøder, der bør godkendes som miljøfokusareal.

Faunaforbedrende foranstaltninger, der beskrives i bekendtgørelsens § 29 nævnes i EU-forordningens bilag IX, III som areal, der kan opfylde forpligtelsen til at udlægge miljøfokusområder. Denne mulighed ser desværre ud til at være fravalgt i den danske bekendtgørelse.

Bufferzoner af urørt vegetation langs landskabselementer og striber med bi- og vildtvenlig vegetation i de dyrkede marker er generelt anerkendt som effektfulde plejetiltag for agerlandets fauna. Danmarks Jægerforbund vil derfor kraftigt opfordre til, at de i § 29 nævnte faunaforbedrende foranstaltninger medtages som en 6. mulighed for at opfylde kravet om miljøfokusarealer.

4. Vedrørende øvrige afsnit af bekendtgørelsen:

Ovenstående bemærkninger om natur- og biodiversitetshensyn i forbindelse med miljøfokusarealerne, ønsker vi samtidig at gentage som kommentarer til de respektive paragraffer § 27, 28 og 30.

Derudover ønsker vi at kvittere for, at der med § 29 stadig er forståelse for, at bi- og vildtvenlige tiltag i landbrugslandet og i de dyrkede marker, skal være tilladt og uden at dette medfører yderligere administration. Vi må dog kraftigt påpege, at såfremt den hidtidige fritagelse for årlig slåning af de faunaforbedrende foranstaltninger (på brakarealer samt for så vidt angår insektvolde og bufferzoner af græs langs naturelementer) ikke videreføres i den kommende bekendtgørelse, er hovedparten af § 29 ikke relevant i praksis.

Det skal desuden sikres, at arealer med faunaforbedrende foranstaltninger ikke medfører tvivlsspørgsmål under kontrolsituationer, samt at disse arealer ikke fejlagtigt fratages ved opdateringer af markblokkortet.

I § 26 bør der præciseres, hvad der forstås ved ”normal udsædsmængde”, og så må den anførte dato (31. august) vist skulle ændres til den nugældende (31. maj)

5. Med de ændringer der i 2014 skal gennemføres omkring såvel grundbetaling, ”greening” og den kommende landdistriktpakke står vi med en **historisk mulighed** for at gennemtænke og formulere den række af bekendtgørelser, der regulerer det danske landbrug, så både landbrugserhvervet, naturinteresserne og de håndhævende myndigheder får det optimale arbejdsredskab.

Men det kræver en reel vilje til at nå dette resultat.

Danmarks Jægerforbund har gennem en længere årrække arbejdet målrettet for at genoprette naturindholdet i det dyrkede landbrugsland. Vi har opbygget et solidt videns- og erfaringsgrundlag om praktisk forvaltning af landbrugsnaturen gennem en række pilotprojekter og gode samarbejder med andre interesseorganisationer og relevante myndigheder.

Fra dette udgangspunkt ser vi absolut ingen begrænsninger for, at landbrugets og naturens rammer kan optimeres i forbindelse med revideringen af bekendtgørelserne, samtidig med at de EU-fastsatte forpligtelser fortsat opfyldes. Derfor opfordrer vi Fødevareministeriet/NaturErhvervstyrelsen til at koordinere sit arbejde med revideringen af bekendtgørelserne med den viden og de ønsker, der i stort omfang allerede er til stede i de relevante interesseorganisationer.

Danmarks Jægerforbund tilbyder gerne vore egne faglige ressourcer på området, men tilbyder også at facilitere opgaven i det allerede eksisterende samarbejde mellem interesseorganisationerne.

Venlig hilsen

Claus Lind Christensen
Formand